

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 iunie

Seria I, Anul XXXII, Nr. 12 (381), 2025

120 DE ANI DE LA INAUGURAREA PALATULUI EPISCOPAL GRECO-CATOLIC DIN ORADEA

Din sumar:

Alocuțiunea Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3; O replică a icoanei „Salul Populi Romani” în România - pag. 4-5; Între lumi paralele: conflictul generațiilor în era postmodernă - pag. 6; Despre SĂMÂNȚĂ și ROD în urma Întâlnirii Naționale a Reuniunii Mariane - pag. 8-9; Admiterea la Seminarul Teologic Major și Facultatea de Teologie Greco-Catolică Oradea - pag. 18-19; Pelerinaj de suflet - pag. 19.

În comuniune cu Papa Leon al XIV-lea, Episcopii catolici din România reuniți în sesiune plenară la Chișinău

În perioada 21-24 mai 2025 a avut loc a 75-a sesiune plenară a Conferinței episcopilor romano-catolici și greco-catolici din România (CER). Găzduite de Episcopia Romano-Catolică de Chișinău, lucrările s-au desfășurat la Centrul FIDES din Chișinău și au fost conduse de Înalt Preasfințitul Aurel Percă, Arhiepiscop Mitropolit romano-catolic de București. S-a dat citire mesajului Arhiepiscopului Major al Bisericii Greco-Catolice din România, Preafericirea Sa Lucian Cardinal Mureșan.

La inaugurarea lucrărilor a participat și E.S. Giampiero Gloder, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova, care a prezidat Sfânta Liturghie de deschidere. La sesiunea inaugurală a fost prezent și Domnul Ciprian-Vasile Olinici, ministru secretar de stat al Secretariatului de Stat pentru Culte, însoțit de o delegație din cadrul Secretariatului de Stat pentru Culte. Această întâlnire s-a încheiat cu celebrarea jubileului de argint al episcopatului Preasfințitului Anton Coșa, gazda întâlnirii, ocazie de vizitare și a centrelor sociale catolice din capitala Republicii Moldova.

În aceste zile de reflecție și comuniune, episcopii au adus mulțumire Bunului Dumnezeu pentru darul Papei Leon al XIV-lea. Noul Pontif al Bisericii Universale și-a început slujirea sa petrină, fiind o sursă de reînnoită speranță și întărire în credință, prin grija Providenței Divine pentru Poporul lui Dumnezeu. Episcopii catolici sunt uniți în rugăciune cu Sanctitatea Sa și cu în-

treaga Biserică, implorând cu insistență pacea pentru poporul vecin ucrainean și pentru toate popoarele care experimentează oroarea războiului.

În cadrul acestei sesiuni plenare, episcopii catolici l-au ales pe Înalt Preasfințitul Aurel Percă, Arhiepiscop Mitropolit de București, să fie Președinte CER pentru următorul mandat statutar de trei ani, Cardinalul Lucian Mureșan devenind Vicepreședinte CER. De asemenea, Preasfințitul László Böcskei, Episcop romano-catolic de Oradea și Preasfințitul Claudiu Lucian Pop, Episcop greco-catolic de Cluj-Gherla au fost realeși membri ai Consiliului Permanent al CER.

În ceea ce privește relațiile cu alte instituții catolice, Preasfințitul László Böcskei a fost confirmat delegat la Congresele Euharistice Internaționale, iar Dl. Prof. Ionuț Vida-Simiti, confirmat membru al Comisiei de etică a COMECE – Comisia Conferințelor Episcopale din Uniunea Europeană.

În cadrul prezentei sesiuni, episcopii au discutat despre provocările noi ale societății contemporane, motiv pentru care au adus la zi componența Comisiilor prin intermediul cărora lucrează. Pe agenda prezentei sesiuni s-a aflat și discuția asupra operelor de caritate ale Bisericii, precum și aspecte ale activității pastorale, ale învățământului și ale misiunilor. De asemenea, s-au prezentat și evenimentele din „Anul Cardinal Iuliu Hossu”, păstor martir și mărturisitor al credinței și din Anul Jubiliar al Speranței 2025.

Eparhia Greco-Catolică de Cluj-Gherla va găzdui următoarea sesiune a CER în perioada 4-6 septembrie 2025.

Conferința Episcopilor din România se întrunește de două ori pe an în sesiune plenară ordinară și îi reunește pe toți episcopii romano-catolici și greco-catolici din România, exprimând unitatea Bisericii locale și comuniunea cu Urmasul lui Petru, Sfântul Părinte Papa.

Pr. Francisc Ungureanu
Secretar General

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Cristian Ciulea, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Silvia Pantîș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it;

Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin „Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunea Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus*

Lumea de astăzi are mare nevoie de fraternitate

15.06.2025

Foto:www.chiesadimilano.it

Iubiți frați și surori, bună ziua!

Tocmai am încheiat celebrarea euharistică pentru Jubileul Sportului, iar acum cu bucurie adresez salutul meu vouă tuturor, sportivi de toate vârstele și de toate proveniențele! Vă îndemn să trăiți activitatea sportivă, chiar și la nivel competitiv, întotdeauna cu spirit de gratuitate, cu spirit „jucăuș” în sensul nobil al acestui termen, pentru că în joc și în distracția sănătoasă persoana umană se aseamănă cu Creatorul său.

Apoi aș dori să subliniez că sportul este o cale pentru a construi pacea, pentru că este o școală de respect și de loialitate, care sporește cultura întâlnirii și a fraternității. Surorilor și fraților, vă încurajez să practicați acest stil în mod conștient, opunându-vă oricărei forme de violență și de opresiune. Lumea de astăzi are atât de multă nevoie de aceasta! De fapt, conflictele armate sunt multe. În Myanmar, în pofida încetării focului, luptele continuă, provocând daune și infrastructurilor civile. Invit toate părțile să întreprindă drumul dialogului incluziv, singurul care poate conduce la o soluție pașnică și stabilă.

În noaptea de 13 spre 14 iunie, în orașul Yelwata, în zona administrativă locală Gouma, în statul Benue în Nigeria, a avut loc un masacru teribil, în care circa două sute de persoane au fost ucise cu o cruzime extremă, majoritatea fiind persoane strămutate în interiorul țării, găzduite de misiunea catolică locală. Mă rog ca securitatea, dreptatea și

pacea să prevaleze în Nigeria, țară iubită și atât de afectată de diferite forme de violență. Și mă rog în mod deosebit pentru comunitățile creștine rurale din statul Benue, care neîncetat au fost victime ale violenței.

Mă gândesc și la Republica Sudan, devastată de violențe de peste doi ani. Am primit trista veste a morții rev. Luke Jumu, preot paroh în El Fasher, victimă a unui bombardament. În timp ce asigur de rugăciunile mele pentru el și pentru toate victimele, reînnoiesc apelul către luptători ca să se oprească, să protejeze civilii și să întreprindă un dialog pentru pace. Îndemn comunitatea internațională să intensifice eforturile pentru a furniza cel puțin asistența esențială populației, afectată dur de grava criză umanitară. Să continuăm să ne rugăm pentru pacea în Orientul Mijlociu, în Ucraina și în întreaga lume.

În această după-amiază, în Bazilica San Paolo fuori le mura, va fi proclamat Fericit Floribert Bwana Chui, un tânăr martir congolez. A fost ucis la vârsta de 26 de ani pentru că, fiind creștin, s-a opus nedreptății și îi apăra pe cei mici și pe săraci. Fie ca mărturia lui să dea curaj și speranță tinerilor din Republica Democrată Congo și din întreaga Africă! Duminică frumoasă tuturor! Și vouă, tinerilor, vă aștept peste o lună și jumătate la Jubileul tinerilor! Fecioara Maria, Regina Păcii, să mijlocească pentru noi!

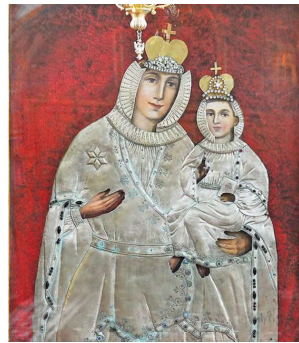
Pr. Cristian F. SABĂU

O replică a icoanei „Salus Populi Romani” în România

Dacă Papa Francisc a ales să fie înmormântat în Bazilica „Santa Maria Maggiore” (Sfânta Maria cea Mare) din Roma, aproape de icoana Maicii Domnului „Salus Populi Romani” (Protectoarea poporului roman), pe care a îndrăgit-o în chip deosebit, în România există o replică celebră a acelei icoane, la Mănăstirea Bixadului, din jud. Satu-Mare.

Icoana
„Salus Populi Romani”
din Bazilica „Santa
Maria Maggiore” de la
Roma

Icoana
Maicii Domnului
de la Bixad

Varianta sătmăreană este considerată făcătoare-de-minuni, a lăcrimat în 1770, iar de sute de ani, credincioșii merg la ea în pelerinaj.

Spre deosebire de originalul de la Roma, „replica românească” a introdus unele caracteristici: diferit de cea romană, privirile și mâna dreaptă reprezentate în icoana românească sunt îndreptate altfel. Dacă în cea de la Roma, Maica are capul ușor întors și privirea îndreptată spre stânga Ei, iar Pruncul contemplă chipul Mamei, în cea de la Bixad, amândoi au capetele în poziție dreaptă. Dacă se pare că în prima icoană bixădeană, Fecioara își fixa privitorul în orice punct s-ar fi aflat, iar Copilul din brațele Ei făcea același lucru, în

cele trei reproduceri succesive ale icoanei românești, ochii se uită, în unele, ținută la privitor, iar uneori înspre dreapta noastră. Dacă în originalul de la Roma, chipurile -atât cel al Maicii, cât și cel al Pruncului- sunt grave și serioase, în icoanele românești, cele două persoaneenerate au fețe senine și surâzătoare. Diferită este și poziția mâinilor celor Doi. Dacă în icoana romană, Maica își strânge Fiul în brațe, având degetele (arătătorul și mijlociul) mâinii drepte nepliate peste celelalte, în semn de binecuvântare, în timp ce Isus binecuvântează vizibil cu dreapta, pe care o ține lateral, orizontal, în reproducerea românească (toate versiunile, fără excepție) Isus binecuvântează frontal cu mâna dreaptă, care nu mai este plecată. Dreapta Fecioarei Maria nu îl mai susține pe Copil, întrucât face acest lucru doar cu stânga, ci ni-L indică, precum în vechile icoane Odighitria, în care Maica arată spre Prunc, făcându-ne semn că este El „Calea, Adevărul și Viața” (In 14,6). În toate versiunile -atât cea romană, cât și în cele românești- Isus ține în mânuța stângă o Evanghelie.

Având colaborarea regimului comunist, complexul monahal de la Bixad a fost sechestrat greco-catolicilor și dat Bisericii Ortodoxe. Astăzi, ortodocșii prezintă o istorie neadevărată a icoanei, pentru că ar deranja orice referință la originea și inspirația romană și catolică a unui prețios obiect de cult.

Voi prezenta pe scurt istoria icoanei.

Înainte de 1689, familiile Veres și Keckés din Bixad au dăruit vicarului unit de Munkachevo proprietatea unui deal. Acesta a început să edifice aici „Schitul din dosul fagilor”. Odată terminată construcția, pr. Isaia, întâiul egumen al Mănăstirii i-a cerut unui cunoscut pictor din vremea aceea (Dyonisius) să picteze o icoană cu Preacurata. Acesta a pictat inspirându-se după Icoana Maicii Domnului „Salus Populi Romani” (Protectoarea poporului roman), aflată în Bazilica „Santa Maria Maggiore” din Roma, Icoană despre care se crede că a fost pictată de Sf. Evanghelist Luca. În primăvara anului 1770, icoana de la Bixad a plâns, fapt văzut și atestat de mai multe persoane. De asemenea, în Țara Oașului circulă multe legende despre Icoană și Mănăstirea Bixadului: de mai multe ori, când Icoana a fost luată din locul ei, întotdeauna, printr-un miracol, aceasta revenea „singură” în Mănăstirea Unită a Bixadului...

Prevăzându-se urgența ce avea să se abată asupra Bisericii Greco-Catolice odată cu instalarea regimului comunist, au fost pictate alte trei copii ale icoanei, însă pe pânză nu pe lemn, așa cum este cea originală. O reproducere a fost așezată în locul icoanei când sta să înceapă persecuția comunistă, cea care este venerată astăzi în acea biserică; o alta se găsește la Mănăstirea

(continuare în pag. 5)

Fotografie de epocă
(înainte de 1948) a
icoanei făcătoare de
minuni a Maicii Dom-
nului de la Bixad

Festivitate de final de an școlar

Pe data de 12 iunie a.c., Preasfinția Sa Virgil Bercea a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea, împreună cu un sobor de preoți printre care și mons. Luca Caveada, consilierul Nunțiatunii Apostolice în România și Republica Moldova, cu ocazia încheierii anului școlar pentru elevii claselor a VIII-a (A, B, C).

În omilia sa, ierarhul a insistat asupra a trei puncte esențiale pe care elevii, aflați la un prag important al vieții lor, trebuie să le aibă în vedere, și anume: recunoștința, curaj și iubire.

„Sunteți cu adevărat emoționați, dar, în același timp, plini de speranță. Înainte de toate, trebuie să aveți, în aceste momente, un gând de mulțumire și de recunoștință față de Dumnezeu, care v-a ajutat să ajungeți până în acest moment, față de părinții voștri, care v-au fost întotdeauna aproape, și față de profesorii și preoții care v-au înconjurat cu dragoste și v-au oferit tot ce au avut mai bun. Sunteți la un prag al vieții în care trebuie să aveți curaj; urmează o serie de examene pentru care sunteți pregătiți. Repet: trebuie să aveți curaj. Nicioda-

tă, în viață, când dați de aceste praguri, nu trebuie să vă speriați. Mântuitorul ne spune: «Cine pune mâinile pe coarnele plugului și se uită în spate, greșește.» Voi trebuie să priviți înainte și să dați dovadă de curaj!

Sfânta Liturghie a fost animată de corul elevilor de la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” dirijat de Nicoleta Țâmpu și festivitatea a avut loc în Catedrala „Sfântul Nicolae” de la orele 12.00.

**Biroul de Presă EGCO
Cristian CIULEA**

(urmare din pag. 4)

Unită din Mintiul Gherlii, iar o a treia a ajuns la Satu-Mare, într-o casă a călugărilor bazilieni. Pentru icoana originală, a început o perioadă de adevărată pribegie. În 1948, a fost dusă noaptea cu carul, fiind îngropată în curtea unui credincios unit din Moșișeni. Apoi a fost zidită într-o casă sub un perete dublu. Succesiv, a stat o vreme la Satu-Mare, la pr. S. Dăncuș OSBM, fiind încredințată mai apoi -în bună credință- episcopului ortodox vicar al Clujului (fost preot greco-catolic), care a promis să o restaureze; nu doar că n-a făcut-o, ci a ținut-o în biblioteca încălzită cu gaz metan, fapt ce a deteriorat-o ulterior. De aici, icoana a fost dusă în casa

Pe 30/6/2015, Preasfințitul Vasile Bizău, episcop greco-catolic de Maramureș, a sfințit la Mănăstirea unită de la Prilog (jud.SM) icoana repictată și restaurată a Maicii Domnului de la Bixad.

Prețioasa imagine se păstrează până astăzi la Prilog.

clandestină a călugărilor bazilieni din Cluj. După căderea comunismului aceasta a fost restaurată.

Personal -undevea pe la jumătatea anilor 2000- îmi amintesc că mi-a fost arătată în privat. Imaginea se degradase cu totul, în urma anilor în care icoana stătuse îngropată, și era -în acel moment- o bucată de lemn albită, ce se pregătea să poarte o nouă pictură.

După repictare, icoana a fost resfințită și încoronată de PSS Vasile Bizău în 2015, și așezată în Mănăstirea Unită de la Prilog, unde se poate vedea până astăzi.

Chiar dacă obștea călugărească ortodoxă a preluat mănăstirea târziu, abia spre 1989, în prezent nu a retrocedat-o proprietarului de drept; ortodocșii prezintă o copie a icoanei drept cea originală; de asemenea, ortodocșii au inventat și răspândit o legendă, cum că icoana ar proveni de la împăratul Bizanțului, trecând sub tăcere legătura ei cu icoana de la Roma...

Dacă cineva dorește să aprofundeze argumentul, recomand următoarele publicații:

I. L. Daboc, *Mănăstirea baziliană de la Bixad cu Icoana Făcătoare de Minuni*, Prilog, 2015;

Romul Pop, *Luminile Bixadului*, Ed. Scriptorium, Baia Mare 2009;

Cristian-F. Sabău (coord.), *Acatistier. O propunere*, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș 2023, p. 465-472, precum și articolul: Otilia Bălaș, „Icoana miraculoasă de la Mănăstirea Greco-Catolică din Bixad” în revista Vestitorul, Seria I, an XXIII, nr. 100 (331), aprilie 2021, Oradea, p. 5-6.

Ioan Alin CREȚU

Între lumi paralele: conflictul generațiilor în era postmodernă

Societatea contemporană trăiește o tensiune constantă între trecut și prezent, între tradiție și inovație, între părinți și copii. O observație recurentă este aceea că „fiecare generație are propria lume, înțelegând-o tot mai puțin pe cea în care au trăit părinții”. Această ruptură, firească într-o anumită măsură, s-a adâncit odată cu progresul accelerat al tehnologiei, cu schimbările valorice și culturale, dar și cu modificarea profundă a conceptului de „familie”.

Fiecare generație se formează într-un anumit context istoric, economic și cultural, iar înțelegerea valorilor trecutului devine tot mai dificilă odată cu înaintarea în timp. „Decalajul de neînțelegeri este cu atât mai mare cu cât crește distanța temporală dintre generații”, ceea ce face ca părinții și copiii să trăiască, uneori, în lumi paralele. Potrivit lui Mannheim (1952), apartenența la o generație implică un anumit mod de a vedea lumea, determinat de evenimentele formative din perioada tinereții, care modelează valorile, atitudinile și comportamentele indivizilor[1].

Această diferențiere generează adesea respingerea trecutului, mai ales din partea generațiilor tinere, care tind să vadă în tradiție un obstacol în calea inovației. În același timp, părinții, atașați de valorile și cutumele moștenite, se așteaptă ca propriii copii să se conformeze acestora, ceea ce duce inevitabil la tensiuni.

„Există tendința schimbării, de către noile generații, în vederea adaptării la noile cerințe, a mediului în care au crescut părinții.” Acest fenomen este specific societăților aflate în continuă tranziție, unde flexibilitatea este esențială pentru supraviețuire și succes. Noile generații nu resping neapărat valorile părinților, dar le rescriu, le adaptează, le modelează în funcție de cerințele actualității. De cealaltă parte, părinții doresc „conformarea copiilor lor la cerințele proprii / cutumele moștenite transgenerațional.”

Această tensiune între adaptare și conformare este ilustrată și în lucrările lui Erikson (1968), care subliniază că dezvoltarea identitară are loc în contextul confruntării individului cu modelele de viață oferite de familie și societate[2]. Refuzul conformării poate fi văzut de părinți ca o respingere, iar dorința de schimbare – ca o amenințare la stabilitatea valorilor familiale.

Un aspect profund uman și adesea ignorat în literatura de specialitate este momentul în care, „târziu, unii copii, când ajung adulți, având proprii copii, își dau seama câtă dreptate aveau părinții, dorindu-și același lucru ca și ei”. Acest proces este, în esență, unul de reconciliere post-factum, dar și de durere, mai ales „dacă părinții nu mai există.”

În viziunea lui Marcel Proust, „adevărată călătorie a descoperirii nu constă în a căuta peisaje noi, ci

în a avea ochi noi”[3]. Trecerea timpului oferă adesea această capacitate de a vedea cu alți ochi trecutul și oamenii care l-au modelat. Regretele care apar sunt adânci și transformatoare, contribuind la reconstrucția unei legături interioare cu rădăcinile pierdute.

„Cu cât generațiile sunt mai tehnologizate, distanța dintre părinți și copii crește, aceștia din urmă fiind / făcând parte din noua lume fără suflet.” Este un diagnostic dur, dar tot mai des întâlnit în studiile recente despre impactul tehnologiei asupra relațiilor familiale. Turkle (2011) avertizează că, în era digitală, „suntem conectați, dar singuri”[4], ceea ce conduce la o falsă apropiere și la o reală izolare între membrii familiei.

Copiii „nu mai simt că fac parte dintr-o familie”, întrucât conexiunile sunt tot mai puțin afective și tot mai mult funcționale. Părinții, la rândul lor, sunt „dezamăgiți de lipsa conexiunilor dintre ei și copii, pe care le au ei cu părinții lor.” Familia devine, astfel, o structură fragilizată de individualismul promovată de noile tehnologii și de ritmul alert al vieții moderne.

„Cu cât distanța dintre un eveniment și prezent este mai mare, se diluează înțelegerea acestuia, nemaipercepându-i-se sensul și utilitatea.” Acest fenomen este valabil nu doar în plan istoric, ci și în cel familial și personal. Evenimentele care au marcat generațiile trecute devin, pentru cei tineri, simple date, fără impact emoțional. Lipsa contactului direct cu experiențele trecutului favorizează o formă de amnezie socială și afectivă.

În acest context, educația transgenerațională devine esențială. „Fără memorie, nu există identitate”, afirmă Ricoeur (2004), iar fără identitate, individul este expus riscului de a fi „un străin în propria-i lume”[5].

Conflictul dintre generații nu este un fenomen nou, dar în epoca actuală el capătă forme tot mai acute. Tehnologia, schimbările valorice și ritmul vieții moderne amplifică diferențele de percepție, de comunicare și de atașament. Înțelegerea acestui conflict nu presupune neapărat rezolvarea lui, ci mai ales crearea unui spațiu de dialog, în care generațiile să învețe să se asculte, nu doar să se tolereze. Regretul, tehnologia, distanța față de trecut – toate acestea pot fi transformate în punți, dacă există voința reconectării.

Note de subsol

[1] Mannheim, Karl. *The Problem of Generations*, 1952. În: *Essays on the Sociology of Knowledge*; [2] Erikson, Erik. *Identity: Youth and Crisis*, 1968. New York: Norton; [3] Proust, Marcel. *À la recherche du temps perdu*, 1913–1927; [4] Turkle, Sherry. *Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other*, 2011. New York: Basic Books; [5] Ricoeur, Paul. *Memory, History, Forgetting*, 2004. Chicago: University of Chicago Press.

Sesiunea ordinară de primăvară a Sinodului episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

Cu binecuvântarea Preafericirii Sale Cardinal Lucian, Episcopii Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, s-au reunit în sesiune sinodală ordinară de primăvară în perioada 26-27 mai 2025 la București.

La deschiderea lucrărilor Sinodului a participat Excelența Sa Mons. Giampiero Gloder, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova.

În cadrul lucrărilor au fost discutate aspecte legate de statutul și rolul Comisiilor sinodale și de celebrările prilejuite de Anul „Cardinal Iuliu Hossu”. Totodată, Episcopii au analizat problematici canonice și administrative, dar și de ordin pastoral din viața de misiune a Bisericii.

Luni, 26 mai 2025, începând cu ora 19.00, Episcopii au participat împreună cu oficialități ale statului român și cu reprezentanți ai corpului diplomatic la Ate-neul Român la Gala „Cardinal Iuliu Hossu”, organizată de Episcopia greco-catolică de București în colaborare cu Secretariatul de Stat pentru Culte, în cadrul anului comemorativ dedicat Fericitului martir.

Marti, 27 mai, în Catedrala „Sfântul Vasile cel

Mare” din București, s-a celebrat Sfânta Liturghie Arhiepiscopale. Au participat la celebrare și reprezentante ale Asociației „Reuniunea Mariană” din cele șase Eparhii din țară, prezente în aceste zile la București cu ocazia întâlnirii naționale anuale.

Următoarea sesiune sinodală ordinară se va desfășura la Blaj, în intervalul 21-22 octombrie 2025.

Notar
Pr. Liviu Ursu

Cursuri de formare profesională continuă pentru preoții din Eparhia Greco-Catolică de Oradea

Sâmbătă, 24 mai 2025, a avut loc prima întâlnire din cadrul Cursurilor de formare profesională continuă pentru preoți, oferite clerului Eparhiei Greco-Catolice de Oradea.

Cursurile sunt propuse de către Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, prin „Centrul de formare continuă, învățământ la distanță și cu frecvență redusă”, în parteneriat cu Episcopia Greco-Catolică de Oradea. Acestea au fost organizate de Departamentul Oradea al Facultății de Teologie Greco-Catolică, în Aula Magna a Seminarului Teologic din Oradea.

În cursul dimineții a avut loc primul curs, „Uzul Sacramentelor – teologie sacramentală, liturgică și tipic”, susținut de Pr. Prof. Univ. Dr. Habil. Alexandru Buzalic, cadrul didactic al Facultății de Teologie Greco-Catolică.

După amiază, cel de-al doilea curs a fost cel

de „Administrație bisericească – drept canonic, fiind susținut de Pr. Lect. Dr. Răzvan-Vasile Iacob, cadru didactic asociat al Facultății și Vicar Judecătoresc al Eparhiei de Oradea. Despre chestiuni administrative a vorbit și Pr. Gavril Bubo, Protopop de Oradea.

Au fost prezenți peste 100 de preoți din Eparhia de Oradea.

Dragoș TOMESCU
Anul I

Despre SĂMÂNȚĂ și ROD în urma Întâlnirii Naționale a Reuniunii Mariane

Fiecare întâlnire a marianiștilor, indiferent de nivel, are darul de a trezi în noi vederea înlăuntrul și înafara persoanei noastre dedicate Preacuratei Fecioare Maria prin ceea ce trăim, primim, dăruim, mărturisim la acea „stare împreună”. În acest an, în perioada 26-28 mai, Episcopia de București a organizat **Întâlnirea Națională a Reuniunii Mariane** la Mănăstirea Fraților Carmelitani Desculți de la Ciofliceni, Snagov, mănăstire închinată Fecioarei Maria de pe Muntele Carmel, într-un context cu totul special: **Anul Cardinal Iuliu Hossu**, în timpul binecuvântat al **Jubileului Speranței**.

Dumnezeu dăruiește! Mereu. Jubileul, timp de har oferit tuturor oamenilor, ne este șansa de a ne bucura împreună cu EL, descoperindu-i prezența în viața noastră, invitându-ne la sfințenie. Aici, la Întâlnirea noastră, DARUL SĂU s-a concretizat firesc în OAMENII care ne-au primit în primul rând în inimile lor, ne-au îmbrățișat, ne-au întâmpinat pe fiecare delegație în parte: Blaj, Cluj-Napoca, Maramureș, Lugoj-Timișoara și Oradea; ne-au găzduit, hrănit, transportat la obiective în București și la gară sau aeroport, ne-au făcut daruri pentru „minte și trup”... O mână de oameni, comitetul de organizare. MULȚUMIM lui Dumnezeu pentru ei și le mulțumim lor pentru tot darul.

Oameni dragi, marianiștii din țară, ne-am fost unii altora prilej de bucurie, exemplu și împărtășire a ceea ce ne unește, slujirea Lui Dumnezeu prin Preacurata Fecioară Maria. Timpul petrecut spre edificare noastră întru marianism nu s-a limitat, ca în alte ocazii, strict la prezentări de materiale pe baza temelor fixate, luări de cuvânt, dezbateri, propuneri, etc. cât mai ales la participarea la evenimentele dedicate Anului Cardinal Iuliu Hossu la Ateneu și Biblioteca Academiei.

Salutul și alocuțiunile gazdelor prin pr. Cristian Ioanette și cele ale comitetului național, prin pr. Ciprian Suci, spiritualul R.M. alături de al d-nei Angela Groza, președintă, s-au referit la tema propusă: „Jubileul Speranței alături de Preasfânta Fecioară Maria: „Iată slujitoarea Domnului” - „Când răul dă năvală, nu-i totuna în prejma cui stăm!” Am fost îndemnați să nu uităm esențialul, urmarea Mamei Cerești, detaliindu-se câteva din virtuțile Ei: Credința, Blândețea, Speranța ca pavază împotriva Răului atât de prezent în lume. Lângă EA să stăm, să ne cuprindem în frumusețea dăruirii sale, să ne amintim că pentru mântuire se cere a îmbrățișa jertfa, darul Pocăinței, al Sfintei Împărtășanii, evitarea prilejurilor de păcat, facerea de bine... Am urmat noi, prin a ne prezenta pe scurt delegațiile și contribuția fiecărui delegat la bunul mers al activității mariane din eparhie. Reprezentanții noștri: Pr. Cristian Hegyes, d-na Florica Pop, președinta R. M. Șimleu

Silvaniei, etalon de Reuniune Mariană, organizatoarea Întâlnirii R.M. Eparhiale din acest an; d-na Mariana Ștef, președinta R.M. Sântandrei; d-na Marinela Diaconu, secretară eparhială a R.M.; d-na Laura Ologu, responsabil cu Asociațiile laice și d-na Maria Mirela Filimon, președinta eparhială, R.M. Oradea.

Prilejul de a vorbi despre ceea ce dorim să împărtășim celor din țară despre activitățile noastre și propuneri pentru activitățile posibil comune, a venit oportunitate, după încheierea meditațiilor susținute de pr. Marco Secchi, OCD. Astfel, ne-am invitat reciproc să participăm la evenimentele majore mariane Blaj, să ne vizităm în perioada iunie-ocombrie între noi întru bucuria părtășiei, să găsim căi comune de a ne ajuta familiile, copiii și nepoții să cunoască milostivirea lui Dumnezeu, să-i aducem în biserică, să fim MODELE oriunde ne-am găsi. Benefică, necesară este continuarea publicării articolelor de spiritualitate în Revista Marianistul și cele locale, să ne prezentăm Asociația Reuniunii Mariane din fiecare eparhie la „Maria TV”, vorbind de rolul și specificul asociației noastre, să continuăm să ne susținem reciproc prin orice mijloc, mai ales prin darul rugăciunii spre binele sufletelor și nu în ultimul rând spre cunoașterea tezaurului de jertfă, de spiritualitate, de istorie națională.

Ni s-au pregătit daruri spirituale deosebite... semințe spre rodire. Meditații. Alocuțiuni. Conferințe.

Pr. Marco Secchi, OCD, referindu-se la comportamentul uman, părintele a descris patru tipuri specifice: **Animal**, interesat doar de hrană, casă și înmulțire; **Vagabond**, nu are casă, nu are țintă, merge la nimereală și vrea să fie liber, în mișcare; **Turist**, permanent în mișcare, caută noi experiențe fiindcă lumea e frumoasă, deschide mintea, e ceva bun, însă aceasta este o călătorie continuă pentru o experiență nouă, bifată aici și acolo, obținând o colecție de amintiri, de multe ori fără a trăi momentul, prezentul, viața și din păcate, doar după un timp omul își dă seama cu amărăciune că și-a risipit timpul. ... Unii fac un bine aici,

(urmare din pag. 8)

în România, apoi în Kenia, apoi altundeva, ajută pe cineva defavorizat, dar numai la suprafață, trebuie să fim atenți ca și inima să se dezvolte ca în cazul categoriei patru: **Pelerinul**, fiindcă la moment dat omul vrea mai mult, vrea o țintă, chiar dacă e foarte departe, un drum lung, chiar dacă poate a mai căzut, a cerut ajutor, s-a vindecat, a iertat, dar o mare bucurie este să cucerești ceva cu greu. Viața nu este mereu ușoară, însă există mereu posibilitatea de a merge mai departe și de a găsi ajutor, de a găsi persoane bune. „Lăsați-vă copiii să se lupte pentru ceva, altfel ei nu știu să caute nimic, să îndrăznească, să trudească pentru a obține ceva, nu îi scutiți de tot, să primească de-a gata... În viața aceasta, care este o călătorie, lui Dumnezeu îi e sete să ne fie sete de El, nu ne constrânge ci dorește să fie dorit și să descoperim cum El ne dă Viața adevărată.” Părintele a încheiat arătând cele două influențe principale ale lumii: diavolul și Dumnezeu. „Diavolul vrea să ne despartă de Dumnezeu, aduce iluzii, gălăgie, are interesul să ne blocheze, așa ca pe cel care a îngropat talentul. În schimb, Dumnezeu vrea ca persoana să se dezvolte, să crească, dă încredere, dă iertare, putere, speranță, dă Viață! Nu există sfânt fără trecut și nu există păcătos fără viitor!”

Un mare dar pentru noi a fost contextul Anului Național „Cardinal Iuliu Hossu”, prin șansa participării la evenimente deosebite, sub vălul Mariei. În prima seară ni s-a dat a păși în Ateneul Român, monument istoric, simbol al identității naționale a culturii românești, care în prezent este și sediul Filarmonicii „George Enescu”. Am fost invitați la Gala „Cardinal Iuliu Hossu”, organizată de Episcopia Greco-Catolică de București în colaborare cu Secretariatul de Stat pentru Culte pentru a comemora Fericitul martir. Filmul documentar, punctând momentele cruciale ale vieții sale, ne-a impresionat pe toți.

Excelența Sa Mons. Giampiero Gloder, Nunțiu Apostolic, a pus în evidență felul în care episcopul Iuliu Hossu a lăsat o amprentă de neșters în istoria țării, fiind un monument de credință nezdruncinată și o lumină de speranță pentru Biserica sa Greco-Catolică. „Lumina speranței nu s-a stins niciodată în inima lui, curajos în a cere libertatea României, iertându-i chiar pe persecutorii săi. Cu blândețe și fermitate a adus primăvara în plină iarnă, dând glas Marii Uniri”. A urmat discursul de adevărată recunoaștere a meritelor ilustrului Martir și a Bisericii noastre de către dl. Ciprian Vasile Olinici, secretar de stat pentru Culte.

Preasfințitul Mihai Frățilă, episcop de București, în acest an adevărat ambasador al fericitului Episcop Iuliu Hossu, erou al națiunii, care a dovedit că spiritul, credința și demnitatea nu pot fi îngenuncheate: „Simfonia destinului lui Iuliu Hossu continuă să surprindă! Moștenirea cardinalului - membru al unei Biserici minoritare scoasă în afara legii (1948) - a fost, până în

1989, anulată public. Chiar și după 1990, spre a nu deranja complicități care au condus la comunizarea României, greutățile au continuat... Pentru mulți compatrioți numele episcopului român unit al Gherlei și al Clujului nu spune astăzi mare lucru. Personajul discret cu fața neclară (mișcată) din colțul unei fotografii celebre, care citește declarația de unire a Ardealului cu România, este însă un simbol al suflării românești. La Alba Iulia, la 1 decembrie 1918, i-a fost scris să zărească în sfârșit zorile libertății și să fie martor al acelei clipe astrale. În timpul celui de-Al Doilea Război mondial, sub ocupația horthystă, însuflețit de credință, același Iuliu Hossu n-a pregetat să vină în ajutorul semenilor săi evrei persecutați și osândiți. Mai târziu, când dictatura comunistă trâmbea cu emfază sfârșitul religiei, episcopul a continuat să fie martor al unei Biserici române unite cu Roma clandestine, care a supraviețuit. Anul „Cardinal Iuliu Hossu” presupune un temei moral de recunoștință.

Un dar de trăire sufletească binecuvântată ne-a fost participarea împreună la Liturgia Arhierescă cu toți cei șapte episcopi ai noștri în Catedrala Greco-Catolică „Sfântul Vasile cel Mare” din București, aceștia aflându-se în capitală pentru a participa la sesiunea sinodală ordinară de primăvară a Sinodului Episcopilor Bisericii române unite cu Roma, Greco-Catolică.

A treia zi, un alt dar deosebit. În Amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române a avut loc o Conferință comemorativă: „Cardinalul Iuliu Hossu. Personalitate a istoriei României”, unde cei prezenți au aflat detalii importante legate de viața și implicarea ilustrului erou greco-catolic în viața românilor, grație căruia am ajuns în „Ierusalimul așteptărilor noastre naționale”, așa cum ilustra unul dintre vorbitori. Șase prezentări bine documentate, cu detalii noi, uimitoare.

În continuare, tot Biblioteca Academiei Române a găzduit vernisajul expoziției foto-documentare: „Fericirii Episcopi martiri greco-catolici români”, organizată de Muzeul Județean Satu-Mare și Episcopia Greco-Catolică „Sfântul Vasile cel Mare” din București, cu sprijinul mai multor parteneri, printre care și Episcopia Greco-Catolică de Oradea.

Un moment de mare emoție ne-a fost reculegerea la mormintele Fericitilor Episcopi Iuliu Hossu, Ioan Bălan și Vasile Aftenie, în Cimitirul Bellu Catolic, când s-a cântat „Acatistul Sfinților Episcopi Martiri” și „Imnul” lor.

Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru acest timp binecuvântat, mulțumim organizatorilor pentru buna găzduire și pentru bogatul program, dar mai ales recunoaștem felul în care EL, Dumnezeu și Preacurata Fecioară Maria „ne-au rânduit” această Întâlnire a Reuniunii Mariane de excepție.

Maria-Mirela FILIMON
Laura OLOGU

Rămânem alături de refugiații ucraineni!

În contextul crizei umanitare generate de conflictul armat Ucraina, Asociația Caritas Eparhial Oradea s-a implicat activ în sprijinirea persoanelor refugiate care au ajuns pe teritoriul județului Bihor. Din luna iunie a anului 2022, organizația a înființat și dezvoltat Centrul de Informare și Consiliere pentru Refugiați Oradea – o structură complexă de asistență, orientată spre integrarea socială, educațională și medicală a persoanelor refugiate.

Activitatea centrului destinat sprijinirii refugiaților este posibilă datorită finanțărilor externe, obținute prin proiecte și colaborări internaționale și parteneriate. Menținerea acestui serviciu este rezultatul unor eforturi neîntrerupte din partea Asociației Caritas Eparhial Oradea, care lucrează permanent pentru identificarea resurselor necesare și pentru asigurarea continuității intervenției în sprijinul celor care au nevoie.

Asociația Caritas Eparhial Oradea oferă servicii de asistență socială personalizate, răspunzând nevoilor diverse ale refugiaților ucraineni. Asistentul social colaborează îndeaproape cu familiile beneficiare, prin translatorul angajat la centru, pentru a le facilita persoanelor refugiate accesul la resurse, pentru a le oferi consiliere și pentru a le sprijini în demersurile administrative necesare integrării în comunitate.

La sfârșitul anului 2023, aveam un număr de peste **200** de familii beneficiare ale acestui centru, care însumau peste **800** de persoane refugiate, adulți și copii. În prezent, avem **121 de familii** – cazuri active care însumează un număr de **436 de persoane** (adulți și copii), peste **80 de persoane ucrainene angajate în România**, peste **300 de persoane ucrainene înscrise la medicul de familie** cu care colaborează Centrul de Informare și Consiliere pentru Refugiați Oradea, **47 de copii ucraineni înscrși în unități de învățământ românesc**. Aceste cifre ne confirmă faptul că multe persoane ucrainene și-au găsit un echilibru și o stabilitate materială și financiară, în România sau în alte țări vestice, ferite de pericolul războiului care le-a determinat să își părăsească țara.

Un element central al intervenției Centrului de Informare și Consiliere pentru Refugiați Oradea îl reprezintă programul afterschool destinat copiilor ucraineni. Acest cadru educațional și recreative totodată are rolul de a susține adaptarea copiilor la sistemul românesc de învățământ, de a le oferi sprijin în învățare, precum și de a facilita incluziunea socială prin activități creative, cursuri de limba română, jocuri și cursuri tematice: terapie prin artă, cursuri de creație, terapie prin basme, lectură, activități de scriere și dezvoltare a limbajului, jocuri pentru dezvoltarea respectului de sine,

a gândirii logice și a inteligenței emoționale, cursuri educaționale: „Salvați planeta!”, „Lumea plantelor și animalelor”, „Călătorii în alte țări”.

Prin intermediul cabinetului de medicină de familie cu care colaborează centrul, Asociația Caritas Eparhial Oradea asigură accesul gratuit al refugiaților la servicii medicale primare. Consultațiile, tratamentele de bază și monitorizarea stării de sănătate reprezintă un sprijin vital pentru menținerea unei stări de bine în rândul beneficiarilor, în special în cazul persoanelor vulnerabile: copii, vârstnici și persoane cu afecțiuni cronice. Înregistrarea persoanelor refugiate în sistemul asigurărilor de sănătate a fost posibilă doar în acest mod, în prezent având peste 300 de persoane beneficiare înscrise la medicul de familie cu care colaborează Centrul de Informare și Consiliere pentru Refugiați Oradea.

Prin activitatea psihologului ucrainean angajat la centru, persoanele refugiate au învățat să își gestioneze eficient emoțiile, să-și depășească temeri, și-au redescoperit puterea de a spera și au prins curajul de a-și construi aici, în țară străină, un nou viitor.

Pentru facilitarea comunicării și integrarea efectivă în comunitate, Centrul de Informare și Consiliere pentru Refugiați Oradea organizează cursuri gratuite de limba română. Acestea sunt adresate atât adulților, cât și copiilor, contribuind la dezvoltarea competențelor lingvistice necesare în viața de zi cu zi, dar și în contextul educațional sau profesional. Peste **50 de copii** și peste **60 de adulți** și-au însușit, în acești 3 ani, noțiunile de bază ale limbii române.

Sprijinul oferit de Caritas Eparhial Oradea rămâne o expresie concretă a solidarității umane și a angajamentului față de valorile carității creștine. Într-un climat marcat de incertitudine, organizația continuă să fie un punct de sprijin și speranță pentru sute de persoane care au fost nevoite să își părăsească țara în căutarea siguranței fizice și emoționale.

Așadar, rămânem alături de refugiații ucraineni!

Teodora BODA
Asistent social principal

Resfințirea bisericii cu hramul „Sfântul Nicolae” din Sititelec

Pe data de 15 iunie 2025, în duminica I-a după Rusalii, a Tuturor Sfinților, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, a fost prezent în mijlocul comunității păstorite de părintele paroh Torjoc Bogdan din satul Sititelec. Înainte de Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie Arhierască, eparhul a resfințit biserica cu hramul „Sfântul Nicolae”, moment la care au participat părintele vicar Antoniu Chifor, părintele protopop Gabriel Buboii, părintele rector al Seminarului Teologic „Sfinții Trei Ierarhi”, Anton Cioba, părintele director de la Caritas Eparhial Oradea, Olimpiu Todorean, alături de alți confrăți preoți din Oradea și din împrejurimi, veniți pentru a se bucura împreună de această frumoasă sărbătoare.

În cuvântul de învățătură, PSS Virgil le-a amintit celor prezenți despre importanța mărturiei pe care fiecare creștin trebuie să o dea cu demnitate, despre responsabilitatea asumării crucii și despre răsplata care neconținut va apărea fie pe pământ, fie, cu siguranță, în ceruri:

„Dragii mei, este prima duminică după Rusalii și Sfântul Apostol Pavel ne vorbește despre acea mărturie a sfinților care L-au urmat pe Isus Cristos, începătorul și plinitorul credinței. Evanghelia de astăzi ne cheamă să-L urmăm pe Cristos. Fiecare dintre noi este chemat să-L urmeze pe Domnul; înaintea noastră au fost cei pe care, astăzi, îi sărbătorim: toți sfinții de-a lungul tuturor veacurilor. Ei au dat mărturie despre Cristos, și-au purtat crucea, iar apoi Mântuitorul ne spune că vor sta pe cele 12 scaune, adică și-au primit răsplata în ceruri. Sfântul este

cel care L-a mărturisit, cel care a luat crucea și, la sfârșit, cel care primește și răsplata. Noi, cei de astăzi, având mărturie acest nor de sfinți, cu adevărat ar trebui să-L urmăm pe Cristos cu tot sufletul și cu toată inima. [...]

Unii și-au primit răsplata pe pământ și, cu siguranță, și-o vor primi și în ceruri. Avem de asumat o responsabilitate și de urmat cu personalitate și demnitate drumul vieții, așa cum a făcut-o Mântuitorul, începătorul credinței noastre, privind mereu spre El.”

La finalul Sfintei Liturghii, animată de corul seminariștilor „Schola Cantorum”, dirijat de maestrul dr. Ioan Radu Mureșan, PSS Virgil Bercea a oferit o diplomă jubiliară părintelui Torjoc Petru Romulus, iar părintelui paroh Torjoc Bogdan i-a acordat distincția de stavrofor, purtător de cruce pectorală, pentru implicarea și slujirea comunității parohiale. Au fost aduse mulțumiri și au fost oferite diplome, domnului primar Tănase Nicolae, domnului Dan Mircea, care a recondiționat iconostasul bisericii, confrăților preoți ortodocși și tuturor binefăcătorilor din sat. În semn de comuniune, de prețuire și de bucurie de a-l avea în mijlocul comunității prezent pe PSS Virgil Bercea, parohul Torjoc Bogdan a oferit în dar episcopului o icoană a Sfintei Fecioare Maria cu pruncul Isus în brațe.

Sărbătoarea s-a încheiat cu o agapă frățească, moment de comuniune și de bucurie pentru toți participanții la eveniment.

**Biroul de Presă EGCO
Cristian CIULEA**

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor în parohia greco-catolică maghiară din Carei

Marele praznic al Pogorării Spiritului Sfânt a însemnat în acest an un moment de neuitat pentru comunitatea greco-catolică maghiară din Carei, deoarece, de acest mare praznic, doi copilași au primit cel mai mare dar și anume comuniunea cu însuși Mântuitorul în Sfântul Sacrament!

După o perioadă de pregătire alături de părintele Cristian Vadas, administratorul parohial al comunității, înainte cu o zi de marele praznic, copiii s-au prezentat pentru prima lor Sfântă Spovadă!

La Sfânta Liturghie de duminică, cei doi copii au

venit alături de părinții și nașii lor și au pășit cu mare emoție în fața altarului prin mijlocul credincioșilor care au umplut biserica, mărturisindu-și credința prin rostirea rugăciunii Crezului.

La momentul împărtășaniei, cei doi copilași au fost primii care s-au întâlnit cu Isus în Sfânta Euharistie, urmați de părinți, nași, și ceilalți credincioși.

Sărbătoarea s-a încheiat cu un moment de comuniune printr-o agapă în curtea bisericii.

Protopopiatul Carei

Părintele Constantin Roman a trecut la Domnul

Părintele Constantin Roman, fost preot paroh în Parohia Beliu, a trecut în veșnicie.

Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, preoții, persoanele consacrate și credincioșii au înălțat rugăciuni pentru ca sufletul Părintelui Constantin Roman să primească răsplată pentru întreaga sa slujire plină de credință și dragoste arătată Bisericii. În veci pomenirea lui!

Stăpâne Doamne, Dumnezeu nostru, Cel ce singur ai nemurire, Care locuiești în lumina cea neapropiată; Cel ce omori și iarăși faci viu; Care duci în iad și scoți; Cel ce cu înțelepciune ai făcut pe om din pământ și ai legiuit să se întoarcă iarăși în pământ, pentru greșala lui, primește sufletul robului Tău Părintele Constantin, și-l odihnește pe dânsul în sânurile lui Avraam, ale lui Isaac și ale lui Iacov. Și-i dă lui cununa dreptății Tale, parte cu cei mântuiți, în mărirea aleșilor Tăi, ca să ia multă plată în locașurile sfinților Tăi pentru cele ce s-a ostenit în lumea aceasta pentru numele Tău.

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor în parohia „Sfânta Familie” din Zalău

În data de 15 iunie 2025 în cadrul Sfintei Liturghii din Duminica Tuturor Sfinților la Biserica „Sfânta Familie” din Zalău, 12 copii din au primit Împărtășania solemnă, slujba a fost celebrată de preoții: Valer Părău, Ciprian Burdaș, Vasile Aciu și Florin Mureșan împreună cu diaconul Levente Kovacs.

Un număr mare de credincioși au însoțit bucuria copiilor în rugăciune alături de familiile lor. Grupul copiilor pentru Împărtășania solemnă a fost pregătit cu multă dăruire și în acest an de surorile din Congregația Preasfintei Inimi a lui Isus din Zalău. Momentul solemn al primirii Sfintei Euharistii a fost întregit de faptul că părinții lor au fost cei care i-au condus la acest Sacrament. În ajunul duminicii, atât copiii cât și părinții lor au participat la Sacramentul Spovezii.

A fost și un moment în care copiii și-au întărit adeviziunea de credință mărturisită de nașii lor la Sfântul Botez și au recitat împreună o rugăciune de consfințire la Preasfânta Fecioara Maria.

Timpul de pregătire spirituală și catehetică a început încă toamna anului 2024 sub îndrumarea Sr. Cornelia Mureșan cu sprijinul celorlalte surori (Sr. Livia, Sr. Loredana, Sr. Lucia) prin cursuri desfășurate în cadrul parohiei sub îndrumarea părintelui responsabil cu tinerii, preot Marius Matei.

Momentul solemn a început cu o procesiune desfășurată în biserică, părinții și copiii cu crini albi în mâna parcurgând drumul spre altar printr-un „tunel de flori”.

La sfârșitul Liturghiei copiii au primit diplome și icoane care să le aducă aminte peste ani de acest moment fericit de la Sfânta Împărtășanie. După Sfânta Liturghie credincioșii, împreună cu copiii și părinții au întregit atmosfera de sărbătoare.

Emoția colectivă e evidentă în aceste momente unice, atât pentru copiii care au făcut deja Prima Împărtășanie, cât și pentru părinții, bunicii sau enoriașii prezenți.

www.egco.ro

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor în parohia „Sfântul Dumitru” din Sânmartin

Duminica Tuturor Sfinților a fost un prilej de sărbătoare și de mare bucurie pentru credincioșii Parohiei Greco-Catolice „Sfântul Dumitru” din Sânmartin. Un grup de 5 copilași a făcut Prima Spovadă și Împărtășania solemnă.

Alături de credincioși, la Sfânta Liturghie au participat și Surorile CMD de la Oradea, împreună cu ipodiakonul Lucian Alexe.

În cadrul cuvântului de învățătură, părintele paroh Răzvan Vasile a vorbit despre chemarea la sfințenie

pe care o primesc toți credincioșii prin Botez. De asemenea, i-a îndemnat pe copii să pășească și ei pe urmele sfinților, să trăiască mereu aproape de Isus, iar Mântuitorul să le devină cel mai bun prieten! La final copilașii au primit câte o Biblie și un Rozariu din partea parohiei.

După Sfânta Liturghie a urmat un moment de comuniune și o agapă fraternă. Bunul Dumnezeu să fie lăudat pentru toate!

Parohia Greco-Catolică

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor în parohia „Sfânta Treime” din Oradea

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor în parohia greco-catolică din Domănești

În prima duminică de după Rusalii, 14 tineri din Parohia Greco-Catolică din Domănești au primit cu emoție și bucurie Împărtășania solemnă. Evenimentul, încărcat de har și semnificație spirituală, a fost un moment de sărbătoare pentru întreaga comunitate, marcând un pas important în viața de credință a copiilor. Prin rugăciune, cânt și comuniune, parohia a trăit o zi binecuvântată, sub călăuzirea Sfântului Spirit!

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor în parohia „Maica Domnului” - Sanctuar din Oradea

Familia – izvor de iubire și credință

La sfârșitul lunii mai, profesorii Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” au avut parte de o zi de reculegere, meditație și bucurie petrecută alături de familii, într-un spirit de fraternitate și comuniune. Evenimentul a fost organizat de Pr. Mihai Vătămănelu, Vicar general și Pr. Mihai Tegzeș, Vicar cu pastorația familiilor, și a oferit tuturor celor prezenți o experiență profundă de reflecție și împărtășire.

Programul a inclus două meditații, discuții pe grupuri, momente de împărtășire și prânzul luat împreună, întărind astfel legăturile dintre participanți.

Părintele Mihai Tegzeș a vorbit despre *Sacramentul Căsătoriei*, evidențiind aspectele esențiale pentru o înțelegere profundă între soți, precum dialogul și timpul petrecut împreună.

De asemenea, părintele Mihai Vătămănelu a abordat tema *Spiritualității Conjugale*, subliniind că cuplul trebuie să se lase antrenat în iubirea divină. Au fost evidențiate trăsăturile fundamentale ale vieții

spirituale în familie, precum dialogul, iubirea divină, duișoșia și rugăciunea în familie.

Toți cei prezenți ne-am bucurat de o zi plină de învățătură, reflecție și comuniune – un moment special dedicat aprofundării vieții de familie în lumina credinței.

Mulțumim părintelui Mihai Vătămănelu și părintelui Mihai Tegzeș pentru această inițiativă.

Prof. Bianca FERNEA

Ziua Copilului sărbătorită în Protopopiatul Carei

Ziua copilului a fost sărbătorită cu mare bucurie în rândul copiilor din parohiile protopopiatului Carei, unde la inițiativa Pr. protopop Lucian Cociorva și cu implicarea preoților parohi, Pr. Gheorghe Pop, Pr. Răzvan Remeș, Pr. Paul Pop, Pr. Radu Eugen Sava. Un număr de peste 80 de copii au luat drumul Parohiei Urziceni Pădure, unde și-au dat întâlnire la Biserica din micuțul sat, loc în care au fost primiți cu mare dragoste de Părintele Radu Eugen Sava, administratorul parohial al parohiei Urziceni Pădure, care le-a prezentat copiilor și credincioșilor prezenți o scurtă istorie a bisericii și a comunității din localitate.

A urmat apoi un moment în care copiii dirijați de părintele protopop și acompaniați de domnul profesor Virgil Sava la orgă și eleva Rafaela Cociorva la vioară, au învățat cântece religioase.

După aceste momente de comuniune spirituală, a venit momentul prânzului comun oferit de partenerii organizatori, Asociația Club Sportiv Urziceni Pădure, al cărei interesantă și diversificată fermă de animale a fost apoi vizitată cu mare interes de copiii și credincioșii prezenți.

Ziua a continuat cu momente de distracție, joacă, spectacol de magie, călătorie cu șareta, ca la final, prin bunăvoința părintelui paroh și al credincioșilor din sat, toți cei prezenți să se bucure de un moment de „îndulcire” cu gogoși proaspete pregătite de gazde.

La final, ne-am adunat din nou în frumoasa biserică din sat, unde ne-am rugat împreună, mulțumindu-i Domnului pentru binecuvântata și frumoasa zi petrecută împreună.

Protopopiatul Carei

120 de ani de la inaugurarea Palatului Episcopal Greco-Catolic din Oradea

La 11 iunie 2025, am marcat 120 de ani de la inaugurarea uneia dintre cele mai frumoase și emblematiche clădiri ale Oradei, Palatul Episcopal Greco-Catolic.

Palatul Episcopal Greco-Catolic din Oradea a fost construit între anii 1903–1905, în timpul păstoririi episcopului Demetriu Radu, o personalitate marcantă a Bisericii Greco-Catolice. Clădirea a fost proiectată de arhitectul Kálmán Rimanóczy Jr., unul dintre cei mai importanți arhitecți ai Oradei de la începutul secolului XX.

Inaugurat în anul 1905, palatul a servit drept reședință episcopală și centru administrativ al Eparhiei Greco-Catolice de Oradea Mare, una dintre cele mai

vechi episcopii greco-catolice din România, fondată în 1777. Clădirea impresionează prin stilul său eclectic cu influențe secession, bogat ornamentat și armonios integrat în peisajul arhitectural al orașului.

În perioada comunistă, după interzicerea Bisericii Greco-Catolice în 1948, palatul a fost confiscat de stat și trecut în folosința altor instituții. După 1989, odată cu reluarea activității Bisericii Greco-Catolice, palatul a fost retrocedat eparhiei și a intrat într-un proces de restaurare și revitalizare.

În prezent Palatul Episcopal este în renovare și va deveni un Centru Cultural Greco-Catolic.

Ziua porților deschise la Seminarul Teologic Greco-Catolic și la Facultatea de Teologie Greco-Catolică

Vineri, 30 mai 2025, a avut loc **Ziua porților deschise la Seminarul Teologic Greco-Catolic și la Facultatea de Teologie Greco-Catolică**, activitate organizată an de an pentru ca cei interesați să se apropie de aceste două instituții, pentru ca poate, într-o zi, să fie seminarisți și studenți ai acestei facultăți.

La această acțiune au participat elevi de la mai multe licee din oraș, în special de la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, din clasele a XI-a și a XII-a A și B, însoțiți de părintele Ovidiu Duma, de doamna prof. Ioana Sarca și de doamna prof. Iulia Tănescu.

Evenimentul a început în Aula Magna a Seminarului, unde părintele rector Anton Cioba, le-a prezentat elevilor, pe scurt, istoria Seminarului și ce propune această instituție eclezială, care formează viitorii preoți greco-catolici.

Domnul director de Departament Ionuț Popescu, a prezentat misiunea, profilul și curriculumul Facultății de Teologie. Aceasta este formată din trei departamente, la Oradea, la Cluj-Napoca și la Blaj, făcând parte din a prestigioasa Universitate „Bebeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. De asemenea, domnul profesor a vorbit despre rolul acesteia în parcursul formativ al unui viitor preot. Practic celor două instituții conlucrează pentru a desăvârși formarea spirituală, academică și umană a celor care le urmează.

A urmat o scurtă mărturie vocațională, ținută de Dragoș Tomescu, seminarist și student la Facultatea de Teologie.

Pentru a înțelege mai bine atât viața de student, cât și formarea unui preot, participații au putut alege unul dintre cele trei ateliere pregătite, asemănătoare cursurilor propuse de cele două instituții: Atelierul „Filosofie”, organizat de domnul director Ionuț Popescu;

Atelierul „Timp și spațiu sacru”, organizat de părintele Antoniu Suci; Atelierul „Demonologie”, organizat de părintele rector Anton Cioba.

În finalul întâlnirii, s-a desfășurat un moment informal de dialog între elevi și studenți sau profesori, fiecare venim cu întrebări și curiozități, unii chiar cu dorința de a urma pe viitor parcursul formativ al celor două instituții.

Dragoș TOMESCU
Anul I

Admiterea la Seminarul Teologic Major și Facultatea de Teologie Greco-Catolică Oradea, anul 2025

Cei care doresc o aprofundare intelectuală a teologiei, pentru a găsi răspunsuri la întrebări lăuntrice, pentru a cultiva o pasiune proprie sau pentru a deveni la rândul lor profesori de religie, pot să o facă devenind studenți la FACULTATEA DE TEOLOGIE.

Specializarea: **TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ PASTORALĂ** (4 ani, zi)

Criterii de Admiterea în Facultatea de Teologie:

- Criteriul 1: Scrisoare motivațională – notat cu calificativul Admis / Respins;
- Criteriu 2: Media de la bacalaureat - notat cu pondere 100% în media finală;

Sesiunea I: Iulie 2025

10 – 22 iulie 2025: – înscrierea candidaților platforma va fi deschisă din 10 iulie 2025, ora 08:00, până în data de 22 iulie 2024, ora 14:00. Sâmbăta și duminica comisia de admitere nu procesează dosare, dar se pot încărca dosare pe platformă);

23 iulie 2025: – afișarea rezultatelor – prima lista;

22 iulie 2025: – interviu motivațional – pentru seminariști;

24 iulie 2025: – confirmarea locurilor (depunerea actelor în original la secretariat; platforma va fi deschisă în intervalul orar 08:00 - 14:00);

25 iulie 2025: – afișarea rezultatelor – lista finală.

Sesiunea a II-a: Septembrie 2024

(în cazul nerealizării cifrei de școlarizare)

5 – 11 septembrie 2025 – platforma va fi deschisă din 05 septembrie 2025, ora 08:00, până în data de 11 septembrie 2025, ora 14:00. Sâmbăta și duminica comisia de admitere nu procesează dosare, dar se pot încărca dosare pe platformă);

15 septembrie 2025 – interviu motivațional – pentru seminariști;

12 septembrie 2025 – afișarea rezultatelor – prima listă;

12-13 septembrie 2024 – confirmarea locurilor (depunerea actelor în original la secretariat; platforma va fi deschisă în intervalul orar 08:00 - 14:00);

15 septembrie 2025 – afișarea rezultatelor – lista finală.

DOCUMENTE NECESARE LA DOSAR

Dosar plic; Copie carte de identitate; Copie certificat de naștere; Copie certificat de căsătorie pentru persoanele care și-au schimbat numele în urma căsătoriei; Diploma de bacalaureat în original; Foaia matricola – anexa la Diploma de bacalaureat; Adeverință medicală tip în original; 4 fotografii tip buletin de identitate;

Taxa de admitere de **100 de lei** achitată online sau prin virament bancar în contul: RO-35TREZ21620F330500XXXX B.N. Trezoreria Cluj. Cod fiscal al UBB – 4305849 destinat: UBB Facultatea de Teologie Greco - Catolică Oradea, la înscriere (taxa de admitere poate fi înlocuită de Documentele din care să rezulte scutirea de taxă, conform condițiilor de admitere);

Pentru candidații admiși în regim cu taxă este necesară achitarea sumei de **550 lei** (reprezentând prima rata din taxa de școlarizare anuală care este de 2.200 lei);

Absolvenții de licență vor aduce și:

Copie după Diploma de licență (sau Adeverința echivalentă acesteia pentru absolvenții din 2023);

Copie după Suplimentul la diploma de licență – în original – anexa a Diplomei de licență;

Adeverință de la prima licență din care să rezulte: anii de studii făcuți, forma de studii, forma de finanțare (buget sau taxă) precum și semestrele în care a beneficiat de bursă.

Absolvenții de master vor aduce și:

Copie după Diploma de master (sau Adeverința echivalentă acesteia pentru absolvenții din 2023)

Adeverință de la primul master din care să rezulte: anii de studii făcuți, forma de studii, forma de finanțare (buget sau taxă) precum și semestrele în care a beneficiat de bursă.

Toate documente menționate mai sus vor fi depuse la Secretariatul Departamentului ORADEA, unele în original (Diplome, Foi matricole, Formulare de admi-

(continuare în pag. 19)

Pelerinaj de suflet

Cu ocazia sărbătorii „Înălțarea Domnului la Cerruri”, care în acest an a fost celebrată în 29 mai, când Biserica se unește și în rugăciune pentru sufletele eroilor neamului, membrii Ordinului Franciscan Secular din Oradea au organizat un pelerinaj spiritual în locuri încărcate de rugăciune și memorie.

Primul popas a fost la Cimitirul Eroilor din Tebea, un spațiu de reculegere unde sufletul simte nevoia să tacă și să se închine. Aici, între cruci și goruni, am înălțat rugăciuni pentru toți cei care au dat mărturie cu viața lor despre dragostea de țară și de neam. În liniștea locului, am adus și gândul nostru franciscan: pacea nu este rodul armelor, ci al inimii care iartă, slujește și construiește.

Am continuat cu participarea la Sfânta Liturghie în Parohia Greco-Catolică din Brad, unde am fost primiți cu ospitalitate frățească de către părintele paroh Ioan Țincu, celebrând împreună cu părintele Crișan Marian Ioan. Pe parcursul întregii zile, am trăit bucuria unui pelerinaj care nu a fost doar o călătorie geografică, ci o mișcare a inimii: spre Dumnezeu, spre ceilalți, spre o înțelegere mai profundă a darului de a aparține unui

popor și unei credințe.

În spirit franciscan, am contemplat simplitatea naturii, tăcerea locurilor, rănille trecutului și rugăciunea celor care ne-au precedat. Am înțeles din nou cât de important este să rămânem legați de rădăcini, dar cu privirea înălțată, asemenea lui Cristos.

Mulțumim tuturor celor care ne-au fost alături și ne rugăm ca acest drum să aducă roade sufletești în viața fiecăruia.

Pace și bine!

Othilia M. GROZA

(urmare din pag. 18)

tere, Adeverințele medicale, Declarațiile, Contractele de școlarizare, Chitanțele cu taxele achitate), altele în copie – dar legalizate de secretar prin confruntare cu originalul (Carte Identitate, Certificat de naștere, Certificat de căsătorie etc.)

Pentru informații suplimentare vă puteți adresa și Secretariatului: 0259416953 sau 0771712576, mihaela_gotia@yahoo.com.

Aceia care, simțind în inimă chemarea de a deveni preoți, pentru a-i dăruii lui Dumnezeu totul și a-și dedica viața Bisericii și credincioșilor, vor locui în perioada studiilor propuse de către Facultatea de Teologie, în SEMINARUL TEOLOGIC. Aici, încredințați fiind grijii unor preoți și formatori, candidații la preotie sunt chemați, cu sinceritate și autenticitate, să parcurgă o cale a discernământului propriei vocații, și a pregătirii pentru marele dar al preoției.

«LUCRURI» NECESARE PENTRU UN SEMINARIST:

Șederea în Seminar, participând la viața comunitară;

Dispoziția de a colabora pentru propria formare: deschiderea, comunicarea, acceptarea corecțiilor. A scoate ceea ce fiecare are pozitiv în interior;

Deschiderea și dorința de adevăr;

Răbdarea cu sine și cu ceilalți: formarea personală și a altora este un proces care necesită timp...

Acceptarea unui program personal și comunitar,

care uneori comportă renunțări, dar și satisfacția dăruirii pentru Împărăția lui Dumnezeu;

Acceptarea unui nou statut de viață: odată devenit seminarist, lumea are anumite așteptări (de mentalitate, de comportament, de vestimentație, de fel de a fi...).

Cărți indispensabile pentru rugăciunea în Seminar: *Orologhion; Antologhioane, vol I, II, III, IV.*

Cărți indispensabile pentru formarea intelectuală: *Biblia sau Sfânta Scriptură (Vechiul și Noul Testament); Conciliul ecumenic Vatican II; Catehismul Bisericii Catolice.*

În vederea admiterii în Seminar, se vor organiza câteva examene de evaluare. Fiecare candidat va aduce cu sine **o recomandare** din partea propriului preot paroh.

Examenul de admitere: 22 Iulie, ora 11.00:

Colocviu cu PS Virgil Bercea și cu formatorii din Seminar;

Evaluarea aptitudinilor muzicale;

Examen psihologic;

Examen oral: cunoștințe catehetice;

Examen scris: cunoștințe biblice;

Bibliografie pentru examen:

- *Biblia sau Sfânta Scriptură (Noul Testament)*

- *ABC- darul credinței*, ed. Viața Creștină, 2013

Pentru mai multe informații, luați legătura cu pr. rector Anton CIOBA: 0765 617 002, seminaroradea@yahoo.com

Exerciții spirituale pentru preoți

În perioada 9-14 iunie a.c., au avut loc Exercițiile spirituale la Sanctuarul „Maicii Domnului” pentru preoții din Eparhia de Oradea. Meditațiile au fost ținute de părintele Cristian Langa.

